

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 209/06-82

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. februára 2008 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Ľudmily Gajdošíkovej a Juraja Horvátha prerokoval sťažnosť I. B., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátom JUDr. Mgr. Š. B., Ž., v ktorej namieta porušenie základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 Tos 54/2006 a sp. zn. 1 Tos 55/2006 z 2. mája 2006, a takto

r o z h o d o l :

1. Uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 Tos 54/2006 a sp. zn. 1 Tos 55/2006 z 2. mája 2006 základné práva I. B. podľa čl. 17 ods. 2 a 5 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd **p o r u š e n é b o l i .**

2. Uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 Tos 54/2006 a sp. zn. 1 Tos 55/2006 z 2. mája 2006 **z r u š u j e .**

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia I. B. v sume 17 224 Sk (slovom sedemnásttisícdeväťstoštyri slovenských korún) jeho právnomu zástupcovi JUDr. Mgr. Š. B., Ž., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 17 224 Sk (slovom sedemnásttisícdeväťstoštyri slovenských korún) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 209/06-27 z 10. októbra 2006 podľa čl. 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť I. B., R., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátom JUDr. Mgr. Š. B., Ž., vo veci medzinárodnej ochrany základných práv a slobôd, konkrétne základného práva na osobnú slobodu, podľa čl. 17 ods. 2, 5 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), v rozsahu, v akom sťažovateľ namietal jeho porušenie postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Tos 54/2006 a sp. zn. 1 Tos 55/2006 a jeho uzneseniami z 2. mája 2006 pre neexistenciu uznesenia súdu o oprávnenosti trvania väzby po 5. apríli 2006. Vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol.

V tejto veci začal konať II. senát ústavného súdu, ktorého predsedníčkou bola Ľudmila Gajdošíková, keďže uznesením pléna ústavného súdu sp. zn. Spr 140/07

zo 17. októbra 2007 sa s účinnosťou od 1. novembra 2007 predsedom II. senátu stal Sergej Kohut, rozhodnutie vo veci bolo vyhlásené v zložení uvedenom v záhlaví.

Právny zástupca sťažovateľa písomným podaním z 28. januára 2008 vyhlásil, že netrvá na ústnom vyhlásení rozhodnutia.

Na základe uznesenia vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Č. č. k. ČVS: ORP-292/OVK-CA-05 z 5. januára 2005, bolo proti sťažovateľovi začaté trestné stíhanie pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, a to na tom skutkovom základe, že v období od začiatku roku 2000 do 4. októbra 2005 v obci R. v rodinnom dome požadoval denne pod vplyvom alkoholu od svojej matky M. B. peniaze na alkohol a cigarety a keď mu ich odmietala dať, tak jej vulgárne nadával, vyhrážal sa jej zmrzačením, fyzickým napadnutím, zapálením domu, zabitím, čím svojej matke spôsobil psychické utrpenie.

Uznesením sudcu Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 29 Tp 117/05 zo 7. októbra 2005 bol sťažovateľ podľa § 68 ods. 1 zákona o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) z dôvodov podľa § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby. Sudca svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v prípade sťažovateľa hrozí dôvodná obava, že bude pokračovať v páchaní úmyselnej trestnej činnosti, ktorej objektom je jeho matka.

Okresná prokuratúra Ž. 22. februára 2006 pod č. k. 4 Pv 573/05-31 podala na sťažovateľa obžalobu pre trestný čin podľa § 215 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Trestného poriadku.

Okresný súd na verejnom zasadnutí konanom 6. apríla 2006 podanú obžalobu predbežne prerokoval a v zmysle § 244 ods. 5 v spojení s ustanovením § 79 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov uznesením rozhodol, že dôvody väzby u sťažovateľa naďalej trvajú.

Sťažovateľ 10. apríla 2006 podal okresnému súdu žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú odôvodnil tým, že jeho ďalšie zotrvanie vo väzbe je nezákonné, pretože absencia rozhodnutia okresného súdu o väzbe v čase od uplynutia väzobnej lehoty a novým rozhodnutím okresného súdu o ďalšom trvaní väzby je v rozpore s čl. 17 ods. 5 ústavy. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na judikovanú súdnu prax ústavného súdu (nález I. ÚS 204/2005). Sťažovateľ v predmetnej žiadosti zároveň vyslovil právny názor, že povinnosťou prokurátora za daného stavu veci bolo podať návrh na predĺženie väzby spôsobom uvedeným v ustanovení § 71 ods. 4 Trestného poriadku.

Okresný súd podanú žiadosť sťažovateľa z 10. apríla 2006 o prepustenie z väzby na slobodu uznesením č. k. 3 T 20/2006-126 z 18. apríla 2006 na verejnom zasadnutí konanom 18. apríla 2006 zamietol. V odôvodnení predmetného uznesenia okresný súd okrem iného uviedol, že postupoval v súlade s novou procesnou úpravou realizovanou zákonom č. 301/2005 Z. z. v znení zákona č. 650/2005 Z. z. Trestný poriadok, keď obžalobu podľa § 238 Trestného poriadku najskôr prezrela predsedníčka senátu a za účelom jej predbežného prerokovania nariadila bez omeškania a s prihliadnutím na možnosti okresného súdu, verejné zasadnutie na 6. apríl 2006. Na tomto verejnom zasadnutí okresný súd v súlade s § 244 ods. 5 Trestného poriadku obligatórne rozhodol aj o ďalšom trvaní väzby. Podľa názoru okresného súdu, zákonom predpísaný spôsob dodržal, a teda o ďalšom trvaní väzby rozhodol v zákonnej lehote. Okresný súd zároveň vyslovil právny názor, že titulom pre ďalšie trvanie väzby sťažovateľa nebolo samotné podanie obžaloby okresného súdu, ale jeho rozhodnutie o trvaní existencie dôvodov väzby na verejnom zasadnutí o predbežnom prerokovaní obžaloby.

Sťažovateľ 18. apríla 2006 podal krajskému súdu sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 3 T 20/2006-119 zo 6. apríla 2006, v ktorej sťažovateľ opätovne zopakoval dôvody obsiahnuté v jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 10. apríla 2006 a navyše uviedol, že v zmysle čl. 154 ods. 1 ústavy je povinnosťou všeobecného súdu prednostne aplikovať pred príslušným ustanovením Trestného poriadku ustanovenie čl. 5 ods. 1 dohovoru, keďže tento zabezpečuje väčší rozsah zákonných práv a slobôd v tejto

otázke. Sťažovateľ ďalej uvádza, že absenciu rozhodnutia súdu do 5. apríla 2006 12.30 h nemožno „zhojiť“ rozhodnutím súdu zo 6. apríla 2006.

Sťažovateľ následne 21. apríla 2006 podal sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 T 20/2006 z 18. apríla 2006, ktorým okresný súd zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Sťažovateľ v predmetnej sťažnosti opakuje dôvody, pre ktoré bola podaná sťažnosť, už obsiahnuté v jeho predchádzajúcich podaniach, pričom právne uzatvára, že absencia rozhodnutia okresného súdu o väzbe do 5. apríla 2006 znamená vo svojich dôsledkoch nutnosť jeho prepustenia z väzby na slobodu.

Krajský súd na verejnom zasadnutí konanom 2. mája 2006 uznesením č. k. 1 Tos 54/206-137 rozhodol o sťažnosti podanej sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 T 20/2006 zo 6. apríla 2006 tak, že ho zamietol. Krajský súd predmetné uznesenie odôvodnil tak, že sa nestotožňuje s tvrdením sťažovateľa, že o väzbe sa nerozhodlo v zákonnej lehote do 5. apríla 2006. Podľa názoru krajského súdu táto povinnosť síce súdu vyplývala z § 76 ods. 5 Trestného poriadku, ale ustanovenie tohto paragrafu bolo novelizované na základe zákona č. 650/2005 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2006, a sudy nerozhodujú o ďalšom trvaní väzby v pätnásťdňovej lehote po podaní obžaloby, ale až po nariadení predbežného prerokovania obžaloby.

Krajský súd na verejnom zasadnutí konanom 2. mája 2006 uznesením č. k. 1 Tos 55/2006-140 rozhodol o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 3 T 20/2006 z 18. apríla 2006 tak, že ho zamietol. Krajský súd predmetné uznesenie odôvodnil tým, že práva obžalovaného, ktoré cituje v podanej sťažnosti a ktoré mu zaručuje ústava a iné predpisy, ako aj medzinárodné dohovory, porušené neboli. Krajský súd právne uzatvára, že okresný súd nezmeškal žiadnu lehotu na rozhodnutie o väzbe, a preto ani táto skutočnosť nemôže byť dôvodom na prepustenie sťažovateľa z väzby na slobodu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 prvej vety ústavy nikoho nemožno pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade so zákonom. V zmysle čl. 17 ods. 5 ústavy, resp. čl. 5 ods. 1 dohovoru nemôže byť titulom pre držanie vo väzbe znamenajúce obmedzenie osobnej slobody len skutočnosť, že bola podaná obžaloba bez toho, aby sa o ďalšom trvaní väzby výslovne konajúcim súdom rozhodlo ešte predtým, ako uplynie lehota, na ktorú bola väzba v prípravnom konaní naposledy predĺžená (rozhodnutie I. ÚS 6/02).

Samotná skutočnosť, že vec bola postúpená súdu nie je postačujúca na splnenie kritéria „zákonosti“ väzby v zmysle čl. 5 ods. 1 dohovoru a nemôže bez príslušného súdneho rozhodnutia odôvodniť ďalšie trvanie väzby (rozsudok Stasaitis c. Litva z 21. marca 2002, § 59 až § 61).

Ústavný súd mal v posudzovanom prípade vyriešiť otázku, či z hľadiska základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru je dôvodné, aby súd konajúci vo veci nerozhodol o ďalšom trvaní väzby v období od podania obžaloby na súd do jej predbežného prerokovania obžaloby napriek tomu, že na uvedené obdobie prípadne koniec základnej väzobnej lehoty ustanovenej na prípravné konanie, a to aj bez návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby.

Okresný súd a rovnako aj krajský súd vyslovili názor, že zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok po novelizácii zákonom č. 650/2005 Z. z. neukladá explicitne súdu po podaní obžaloby prokurátorom povinnosť rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby s náväznosťou na dĺžku jej trvania v prípravnom konaní, a to v striktné v špecifickej lehote. Postačí teda, ak súd o ďalšom trvaní väzby rozhodne po predbežnom prerokovaní obžaloby, pretože ide o jeho obligatórnu povinnosť. Ustanovenie § 76 ods. 5 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok bolo novelizované zákonom č. 650/2005 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2006, a preto súdy nerozhodujú o ďalšom trvaní väzby v pätnásťdňovej lehote po podaní obžaloby, ale až po nariadení predbežného prerokovania obžaloby.

Ustanovenie § 76 ods. 5 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 explicitne neustanovuje dokedy konajúci súd má vo veci rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby, avšak v zmysle § 242, resp. § 244 ods. 5 Trestného poriadku tak musí rozhodnúť najneskôr pri preskúmaní obžaloby, resp. jej predbežnom prejednaní. Uvedené platí za podmienky, že väzobná lehota ustanovená na prípravné konanie neuplynie do termínu konania preskúmania obžaloby, resp. jej predbežného prerokovania súdom konajúcim vo veci. Ak by väzobná lehota ustanovená pre prípravné konanie mala uplynúť pred termínom nariadeným na predbežné prerokovanie obžaloby, potom súd konajúci vo veci musí rozhodnúť o ďalšom trvaní väzby najneskôr v deň, na ktorý prípadne koniec väzobnej lehoty ustanovenej na prípravné konanie. Opačný postup podľa § 76 ods. 5 Trestného poriadku by nebol v súlade s judikatúrou ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva.

Ústavný súd už judikoval (II. ÚS 55/98), že záruky osobnej slobody jednotlivca sa v prípade väzby nevyčerpávajú len odkazom na zákonnú úpravu, ale tieto záruky treba

vnímať v širších súvislostiach. Rovnako ústavný súd už judikoval, že základné práva a slobody podľa ústavy je potrebné vykladať a uplatňovať v zmysle a duchu medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách (PL. ÚS 1/93, PL. ÚS 15/98) a že do rámca ústavných záruk práva na osobnú slobodu treba zahrnúť aj záruky poskytované čl. 5 dohovoru, tak ako ich vykladá a uplatňuje Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre (III. ÚS 7/00, II. ÚS 55/98). Uvedené korešponduje s čl. 17 ods. 5 ústavy, ktorý hovorí, že do väzby možno vziať iba „na základe rozhodnutia súdu“.

Právny názor vyslovený okresným súdom a krajským súdom, že absencia explicitne zákonnej úpravy umožňuje súdu po rozhodnú dobu nekonať a nezakladá jeho zodpovednosť za nezákonné trvanie väzby, nie je zákonný a v súlade s ústavou, pretože nemôže byť titulom pre držanie vo väzbe znamenajúce obmedzenie osobnej slobody len skutočnosť, že bola podaná obžaloba bez toho, aby sa o ďalšom trvaní väzby výslovne konajúcim súdom rozhodlo ešte predtým, než uplynie lehota, na ktorú bola väzba v prípravnom konaní naposledy predĺžená (I. ÚS 6/02). Ústavný súd v danom prípade nemohol akceptovať právny názor súdov, podľa ktorých Trestný poriadok účinný od 1. januára 2006 v zmysle § 76 ods. 6 písm. b) v spojení s § 76 ods. 7 ustanovil maximálnu dobu trvania väzby pre zločiny na 18 mesiacov, pričom v posudzovanej veci táto lehota do rozhodnutia súdu o ďalšom trvaní väzby pri predbežnom prerokovaní obžaloby 6. apríla 2006 neuplynula. Lehota 18 mesiacov ustanovená v zákone pre prípravné konanie je lehotou maximálnou, po ktorú môže trvať väzba v prípravnom konaní. V danom prípade u sťažovateľa začala plynúť väzba 5. októbra 2005 o 12.30 h. Základná lehota trvania väzby v prípravnom konaní šesť mesiacov uplynula 5. apríla 2006 o 12.30 h. Okresný súd konajúci vo veci rozhodol o ďalšom trvaní väzby sťažovateľa až 6. apríla 2006 na verejnom zasadnutí po predbežnom prerokovaní obžaloby, teda v nasledujúci deň po tom, čo 5. apríla 2006 uplynula základná lehota trvania väzby pre prípravné konanie.

Absencia formálneho rozhodnutia okresného súdu k 5. aprílu 2006, na ktorý pripadol koniec zákonnej šesťmesačnej väzobnej lehoty ustanovenej na prípravné konanie, vo svojich dôsledkoch znamená, že na ďalšie trvanie väzby počnúc 6. aprílom 2006 nebol

právny titul, ktorý by zabezpečil jej legitímnosť a legálnosť. Ak sťažovateľ bol vo väzbe po 5. apríli 2006, jej ďalšie trvanie až do 5. septembra 2006, keď bol nariadený výkon trestu súdom, treba považovať za nezákonnú, pričom nezákonnosť trvania väzby zakladá aj jej protiústavnosť, pretože je nevyhnutné dôsledne rešpektovať ústavnú požiadavku, aby sa väzba vždy opierala o rozhodnutie súdu.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ medzičasom 5. septembra 2006 nastúpil výkon trestu, neprichádza už do úvahy, aby ústavný súd nariadil jeho prepustenie z väzby na slobodu.

Nebolo možné vyhovieť ani sťažovateľovej požiadavke o priznanie primeraného zadost'učinenia, ktoré žiadal v sume 100 000 Sk. Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade neprichádza priznanie primeraného finančného zadost'učinenia do úvahy. Je to tak preto, že už samotné vyslovenie porušenia základného práva, resp. slobody spolu so zrušením rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu predstavuje primeranú satisfakciu pre sťažovateľa, navyše odsudzujúcim rozsudkom č. k. 3 T 20/2006-179 z 22. júna 2006 bol sťažovateľovi uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2,5 roka, pričom doba počas ktorej bol vo výkone väzby, sa mu započítala do doby výkonu trestu odňatia slobody.

Ústavný súd uznesením sp. zn. III. ÚS 209/06 z 21. júna 2006 ustanovil sťažovateľovi na jeho žiadosť právneho zástupcu, advokáta JUDr. Š. B. Právny zástupca si vyčíslil trovy právneho zastúpenia v špecifikácii z 2. júna 2007 celkovo v sume 17 300 Sk.

Ústavný súd považoval za dostatočne preukázané a odôvodnené priznanie náhrady trov právneho zastúpenia sťažovateľa v celkovej sume 17 224 Sk, a preto Kancelárii ústavného súdu (ďalej len „kancelária“) uložil zaplatiť trovy konania v uvedenej sume na účet právneho zástupcu sťažovateľa (bod 3 výroku nálezu) a zároveň krajskému súdu

prikázal zaplatiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 17 224 Sk na účet kancelárie (bod 4 výroku nálezu).

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Podľa ustanovenia § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania pred ústavným súdom, ak predmet sporu nie je možné oceniť peniazmi.

Predmet konania – ochrana základných ľudských práv a slobôd – je v zásade nevyjadriteľný v peniazoch a je nezameniteľný s primeraným finančným zadost'učinením.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky za prvý polrok 2006 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 17 822 Sk.

Na základe uvedeného ústavný súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby poskytnuté v roku 2006 (prevzatie a príprava zastúpenia – 2 x 2 730 Sk, 1-krát podanie sťažnosti z 22. augusta 2006 – 1 x 2 730 Sk) a 2 úkony právnej služby poskytnutej v roku 2007 (1-krát stanovisko k výzve ústavného súdu z 23. mája 2007 a 1-krát porada s klientom 1. júna 2007 – 2 x 2 970 Sk).

Podľa § 15 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. ústavný súd priznal právnemu zástupcovi sťažovateľa popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb (§ 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), a to 3-krát režijný paušál za 3 úkony právnej služby vykonané v roku 2006 (3 x 164 Sk), 2-krát režijný paušál za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2007 (2 x 178 Sk), ako aj náhradu preukázaných cestovných výdavkov v sume 204 Sk za cestu vlakom zo Ž. do D. a späť 1. júna 2007 v súvislosti so štúdiom spisu na Najvyššom súde Slovenskej republiky 11. januára 2007 a nárok na stravné v sume 89 Sk.

Výpočet cestovných výdavkov ústavný súd realizoval v súlade so zákonom č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“) a opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 615/2005 Z. z. o sumách stravného (ďalej len „opatrenie ministerstva“).

Podľa § 4 ods. 1 zákona o cestovných náhradách zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu patrí a) náhrada preukázaných cestovných výdavkov (...), c) stravné (...).

Podľa § 5 ods. 1 zákona o cestovných náhradách zamestnancovi patrí stravné za každý kalendárny deň pracovnej cesty za podmienok ustanovených týmto zákonom. Suma stravného je ustanovená v závislosti od času trvania pracovnej cesty v kalendárnom dni, pričom čas trvania pracovnej cesty je rozdelený na časové pásma a) 5 až 12 hodín (...).

Podľa § 5 ods. 2 zákona o cestovných náhradách sumu stravného pre časové pásma podľa odseku 1 ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“); opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia.

Podľa § 1 písm. a) opatrenia ministerstva sumy stravného pre časové pásma sú:
a) 89 Sk pre časové pásmo 5 až 12 hodín (...).

Podľa § 15 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. advokát má popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu za stratu času.

Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu. Ústavný súd rozhodol aj o náhrade za stratu času 7 hodín (14 polhodín) stráveného cestou zo Ž. do D. a späť 1. júna 2007 ($17\,822 : 60 = 297$; $297 \times 7 = 1\,953$ Sk).

Ústavný súd s prihliadnutím na ustanovenie § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde považoval za dostatočne preukázané a opodstatnené priznanie náhrady trov právneho zastúpenia v celkovej sume 17 224 Sk.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2008